

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 98/27/EF**av 19. mai 1998****om nedlegging av forbod med omsyn til vern av forbrukarinteresser(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNIONEN HAR –

med tilvising til traktaten om skipinga av Det europeiske fællesskapet, særleg artikkel 100 A,

med tilvising til framlegget frå Kommisjonen⁽¹⁾,

med tilvising til fråsegna frå Økonomi- og sosialutvalet⁽²⁾,

etter den framgangsmåten som er fastsett i artikkel 189 B i traktaten⁽³⁾, og

ut frå desse synsmåtene:

- 1) I visse direktiv, som er oppførde i lista i vedlegget til dette direktivet, er det fastsett reglar for vern av forbrukarinteressene.
- 2) Dei ordningane som finst i dag, både på nasjonalt plan og på fællesskapsplan, for å sikre at desse direktiva vert stetta, gjer det ikkje alltid mogleg snøgt nok å stanse brot som er skadelege for dei kollektive forbrukarinteressene. Kollektive interesser tyder interesser som ikkje er ei akkumulering av interessene til einskildpersonar som har lidd urett ved eit brot. Dette rører ikkje ved individuelle saker som vert reiste av einskildpersonar som har lidd urett ved eit brot.
- 3) Når det gjeld målet om å stanse praksis som er ulovleg i medhald av gjeldande nasjonale føresegner, kan dei nasjonale tiltaka som skal innarbeide dei førnemnde direktiva, verte mindre effektive dersom slik praksis får følgjer i ein annan medlemsstat enn der han har opphavet sitt; dette gjeld òg for vernetiltak som går lenger enn det som krevst i desse direktiva, på det vilkåret at desse vernetiltaka er i samsvar med traktaten og tillatne i medhald av desse direktiva.

4) Disse vanskane kan vere skadelege for verkemåten til den indre marknaden, og føre til at det er tilstrekkeleg å flytte opphavsstaden til ein ulovleg praksis til ein annan stat for å unngå alle former for rettshevding. Dette utgjer ei konkurransevriding.

5) Disse vanskane er av ei slik art at dei kan svekkje tilliten blant forbrukarane til den indre marknaden, og avgrense verkeområdet til dei organisasjonane som representerer dei kollektive forbrukarinteressene, eller til uavhengige offentlege organ som er ansvarlege for å verne dei kollektive interessene til forbrukarar som har lidd urett som følgje av ein praksis som bryt med fællesskapsretten.

6) Slik praksis kryssar ofte grensene mellom medlemsstatane. For å få slutt på den førnemnde ulovlege praksisen, utan omsyn til kva stat han har fått følgjer for, er det tvingande naudsynt med ei viss tilnærming av dei nasjonale føresegnene til medlemsstatane. Når det gjeld jurisdiksjonskompetansen, vil det planlagde tiltaket ikkje røre ved reglane i den internasjonale privatretten eller ved dei konvensjonane som gjeld mellom medlemsstatane, samstundes som det vert teke omsyn til dei allmenne pliktene til medlemsstatane som følgjer av traktaten, særleg dei som gjeld verkemåten til den indre marknaden.

7) Målet for det planlagde tiltaket kan berre nåast av Fællesskapet. Difor ligg det på Fællesskapet å handle.

8) I artikkel 3 B tredje leddet i traktaten er det fastsett at Fællesskapet ikkje skal gå lenger enn det som er naudsynt for å nå måla i traktaten. I samsvar med denne føresegna er det viktig at det i størst mogleg grad vert teke omsyn til eigenarten til dei nasjonale rettskipnadene ved å gje medlemsstatane høve til å velje mellom ulike løysingar med jamgode verknader. Domstolar eller forvaltingsstyresmakter med kompetanse til å ta avgjerd i dei sakene som er nemnde i artikkel 2 i dette direktivet, bør ha rett til å granske verknadene av tidlegare avgjerdar.

9) Ei av desse løysingane bør gå ut på å leggje utøvinga av den retten til å reise sak som er nemnd i dette direktivet, til eitt eller fleire uavhengige offentlege organ med særleg ansvar for vern av kollektive forbrukarinteresser. Ei anna løysing bør gå ut på å fastsetje at denne retten skal utøvast av organ som har som mål å verne dei kollektive forbrukarinteressene, i samsvar med dei kriteria som er fastsette i nasjonal lovgjeving.

(*) Denne fællesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 166 av 11.6.1998, s. 51, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 121/1999 av 24. september 1999 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern), se denne utgaven av EØS-tillegget til De Europeiske Fællesskaps Tidende.

(¹) TEF C 107 av 13.4.1996, s. 3. TEF C 80 av 13.3.1997, s. 10.

(²) TEF C 30 av 30.1.1997, s. 112.

(³) Europaparlamentsfråsegn av 14. november 1996 (TEF C 362 av 2.12.1996, s. 236), felles haldning frå Rådet av 30. oktober 1997 (TEF C 389 av 22.12.1997, s. 51) og europaparlamentsavgjerd av 12. mars 1998 (TEF C 104 av 6.4.1998). Rådsavgjerd av 23. april 1998.

- 10) Medlemsstatane bør kunne velje ei av desse løysingane eller nytte begge to når dei på nasjonalt plan skal peike ut dei organa og/eller organisasjonane som er godkjende for føremåla med dette direktivet.
- 11) Når det gjeld brot som vert gjorde innanfor Fællesskapet, skal prinsippet om innbyrdes godkjenning gjelde for desse organa og/eller organisasjonane. Etter oppmoding frå dei nasjonale institusjonane bør medlemsstatane gje Kommissjonen melding om namnet på og føremålet med dei nasjonale institusjonane deira som har kompetanse til å reise sak i sitt eige land i samsvar med føresegnene i dette direktivet.
- 12) Det ligg på Kommissjonen å syte for at det vert offentleggjort ei liste over desse godkjende institusjonane i *Tidend for Dei europeiske fællesskapa*. Ein godkjend institusjon vert rekna for å ha rett til å reise sak dersom namnet hans står i denne lista, så lenge det ikkje er offentleggjort noka fråsegn om det motsette.
- 13) Medlemsstatane bør kunne krevje at den parten som aktar å reise sak med påstand om forbod, tek initiativ til å halde samråd på førehand, slik at den innklaga får høve til å stanse det omstridde brotet. Medlemsstatane bør kunne krevje at eit uavhengig offentleg organ som dei har peika ut, tek del i eit slikt samråd på førehand.
- 14) Dersom medlemsstatane har fastsett at det skal haldast samråd på førehand, bør det fastsetjast ein frist på to veker etter at oppmodinga om å halde samråd er motteken, og dersom det ikkje er vorte slutt på brotet innan denne fristen går ut, har klagaren rett til å leggje fram saka si for den rette domstolen eller forvaltingsstyresmakta utan fleire utsetjingar.
- 15) Kommissjonen bør leggje fram ein rapport om gjennomføringa av dette direktivet, særleg om verkeområdet til direktivet og om samrådet som er halde på førehand.
- 16) Bruken av dette direktivet bør ikkje røre ved bruken av konkurransereglane til Fællesskapet –

VEDTEKE DETTE DIREKTIVET:

Artikkel 1

Verkeområde

1. Føremålet med dette direktivet er å få i stand ei tilnærming av lovene og forskriftene til medlemsstatane med omsyn til nedlegging av forbod slik det er nemnt i artikkel 2, med sikte på å verne kollektive forbrukarinteresser slik det er fastsett i dei direktiva som er oppførde i vedlegget, for å sikre at den indre marknaden verkar tilfredsstillande.

2. I dette direktivet tyder brot alle handlingar som er i strid med dei direktiva som er oppførde i vedlegget, slik dei er innarbeidde i den nasjonale rettskipnaden til medlemsstatane, og som skadar dei kollektive interessene som er nemnde i nr. 1.

Artikkel 2

Nedlegging av forbod

1. Medlemsstatane skal peike ut dei domstolane eller forvaltingsstyresmaktene som har kompetanse til å ta avgjerder i saker som er reiste av godkjende institusjonar i medhald av artikkel 3, med sikte på

- å stanse eller forby alle brot så snøgt som mogleg ved å nytte hastesakshandsaming der det er føremålstenleg,
- å setje i verk eventuelle tiltak som offentleggjering av heile eller delar av avgjerda i ei høveleg form, og/eller offentleggjering av ei retting med sikte på å hindre at verknadene av brotet held fram,
- i den grad retten i den aktuelle medlemsstaten tillèt det, å påleggje den innklaga, dersom han tapar saka, å betale ein fast sum for kvar dag etter at fristen har gått ut, eller ein annan sum som er fastsett i nasjonal lovgjeving, til statskassa eller til ein annan føremonshavar som er peika ut eller fastsett i den nasjonale lovgjevinga, dersom han ikkje rettar seg etter avgjerda innan den fristen som er fastsett av domstolane eller forvaltingsstyresmaktene for å sikre at avgjerdene vert etterlevde.

2. Dette direktivet skal ikkje røre ved reglane i den internasjonale privatretten med omsyn til val av lovgjeving, som vanlegvis vil innebere å nytte anten lovgjevinga i medlemsstaten der brotet fann stad, eller lovgjevinga i medlemsstaten der brotet har verknader.

Artikkel 3

Institusjonar som kan reise sak

I dette direktivet tyder «godkjend institusjon» alle organ eller organisasjonar som er tilbørleg skipa i samsvar med lovgjevinga i ein medlemsstat, og som har ei rettkomen interesse av å sikre at dei føresegnene som er nemnde i artikkel 1, vert stetta, og omfattar særleg

- eitt eller fleire uavhengige offentlege organ som har fått eit særskilt ansvar for å verne dei interessene som er nemnde i artikkel 1, i dei medlemsstatane det finst slike organ, og/eller
- organisasjonar som har som mål å verne dei interessene som er nemnde i artikkel 1, i samsvar med dei kriteria som er fastsette i nasjonal lovgjeving.

*Artikkel 4***Brot innanfor Fellesskapet**

1. Kvar medlemsstat skal gjere dei tiltaka som er naudsynte for å sikre at ein godkjend institusjon i ein annan medlemsstat, ved å leggje fram den lista som er fastsett i nr. 3, kan bringe inn for den domstolen eller forvaltingsstyresmakta som er nemnd i artikkel 2, eit brot som er gjort i den førstnemnde medlemsstaten når dei interessene som er verna av denne godkjende institusjonen, har lidd skade som følgje av brotet. Domstolane eller forvaltingsstyresmaktene skal godta denne lista som prov på retten som den godkjende institusjonen har til å reise sak, utan at det rører ved retten deira til å granske om det ut i frå føremålet med den godkjende institusjonen er rimeleg at han reiser sak i eit særskilt tilfelle.

2. Når det gjeld brot innanfor Fellesskapet, skal medlemsstatane, etter oppmoding frå dei godkjende institusjonane sine og utan at det rører ved dei rettane som andre institusjonar har i samsvar med nasjonal lovgjeving, melde frå til Kommissjonen at desse institusjonane har kompetanse til å reise sak i medhald av artikkel 2. Medlemsstatane skal gje Kommissjonen melding om namnet på og føremålet med desse godkjende institusjonane.

3. Kommissjonen skal utarbeide ei liste over dei godkjende institusjonane som er nemnde i nr. 2, der òg føremålet deira er oppført. Denne lista skal offentleggjerast i *Tidend for Dei europeiske fellesskapa*; eventuelle endringar i lista skal offentleggjerast straks, og ei ajourført liste skal offentleggjerast kvar sjettemånad.

*Artikkel 5***Samråd på førehand**

1. Medlemsstatane kan innføre eller halde ved lag føresegner om at den parten som har sett seg føre å leggje ned forbod, ikkje kan gjere dette før han har prøvd å få slutt på brotet, i samråd anten med den innklaga eller med både den innklaga og ein godkjend institusjon slik det er definert i artikkel 3 bokstav a), i den medlemsstaten der det vert reist sak om nedlegging av forbod. Medlemsstaten skal sjølv avgjere om den parten som har sett seg føre å reise sak med påstand om forbod, må rådføre seg med den godkjende institusjonen. Dersom det ikkje vert slutt på brotet innan to veker etter at oppmodinga om å halde samråd er motteken, kan den parten som det gjeld, reise sak med påstand om forbod utan fleire utsetjingar.

2. Kommissjonen skal få melding om dei reglane om samråd på førehand som medlemsstatane vedtek, og reglane skal offentleggjerast i *Tidend for Dei europeiske fellesskapa*.

*Artikkel 6***Rapportar**

1. Kwart tredje år, og første gongen seinast fem år etter at dette direktivet har teke til å gjelde, skal Kommissjonen leggje fram for Europaparlamentet og Rådet ein rapport om gjennomføringa av dette direktivet.

2. I den første rapporten skal Kommissjonen særleg granske
- verkeområdet til dette direktivet med omsyn til vern av dei kollektive interessene til personar som driv verksemd innan handel, industri, handverk eller i frie yrke,
  - verkeområdet til dette direktivet slik det er fastsett i dei direktiva som er oppførde i vedlegget,
  - om spørsmålet om samråd på førehand, som er fastsett i artikkel 5, har medverka til eit meir effektivt forbrukarvern.

Dersom det er føremålstenleg, skal framlegg om endringar til dette direktivet leggjast ved denne rapporten.

*Artikkel 7***Føresegner som sikrar større handlefridom**

Dette direktivet skal ikkje hindre medlemsstatane i å vedta eller halde ved lag føresegner som på nasjonalt plan tek sikte på å sikre større handlefridom for godkjende institusjonar og for alle andre personar som dette kjem ved.

*Artikkel 8***Gjennomføring**

1. Medlemsstatane skal setje i kraft dei lovene og forskriftene som er naudsynte for å rette seg etter dette direktivet, innan 30 månader etter at det har teke til å gjelde. Dei skal straks melde frå til Kommissjonen om dette.

Når desse føresegnene vert vedtekne av medlemsstatane, skal dei ha ei tilvising til dette direktivet, eller det skal visast til direktivet når dei vert kunngjorde. Medlemsstatane fastset korleis tilvisinga skal gjerast.

2. Medlemsstatane skal sende Kommissjonen teksta til dei internrettslege føresegnene som dei vedtek på det området som dette direktivet omfattar.

*Artikkel 9***Iverksettning**

Dette direktivet tek til å gjelde 20. dagen etter at det er kunngjort i *Tidend for Dei europeiske fællesskapa*.

*Artikkel 10***Adressatar**

Dette direktivet er retta til medlemsstatane.

Utferda i Brussel, 19. mai 1998.

For Europaparlamentet

J.M. GIL-ROBLES

President

For Rådet

G. BROWN

Formann

VEDLEGG

LISTE OVER DEI DIREKTIVA SOM ER NEMNDE I ARTIKKEL 1(*)

1. Rådskonrektiv 84/450/EØF av 10. september 1984 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om villedende reklame (TEF L 250 av 19.9.1984, s. 17).
2. Rådskonrektiv 85/577/EØF av 20. desember 1985 om forbrukervern ved avtaler som inngås et annet sted enn på den næringsdrivendes faste forretningssted (TEF L 372 av 31.12.1985, s. 31).
3. Rådskonrektiv 87/102/EØF av 22. desember 1986 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om forbrukerkreditt (TEF L 42 av 12.2.1987, s. 48), sist endra ved europaparlaments- og rådskonrektiv 98/7/EF (TEF L 101 av 1.4.1998, s. 17).
4. Rådskonrektiv 89/552/EØF av 3. oktober 1989 om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene: artikkel 10-21 (TEF L 298 av 17.10.1989, s. 23), endra ved europaparlaments- og rådskonrektiv 97/36/EF (TEF L 202 av 30.7.1997, s. 60).
5. Rådskonrektiv 90/314/EØF av 13. juni 1990 om pakkereiser, herunder pakkeferier og pakketurer (TEF L 158 av 23.6.1990, s. 59).
6. Rådskonrektiv 92/28/EØF av 31. mars 1992 om reklame for legemidler til mennesker (TEF L 113 av 30.4.1992, s. 13).
7. Rådskonrektiv 93/13/EØF av 5. april 1993 om urimelige vilkår i forbrukeravtaler (TEF L 195 av 21.4.1993, s. 29).
8. Europaparlaments- og rådskonrektiv 94/47/EF av 26. oktober 1994 om beskyttelse av kjøperen i forbindelse med visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett til fast eiendom (timeshare-avtaler) (TEF L 280 av 29.10.1994, s. 83).
9. Europaparlaments- og rådskonrektiv 97/7/EF av 20. mai 1997 om forbrukervern ved fjernsalgsavtaler (TEF L 144 av 4.6.1997, s. 19).

(*) Dei direktiva som er nemnde i nr. 1, 6, 7 og 9, inneheld særlege føresegnar om nedlegging av forbod.